

UN MAESTRU INEGALABIL AL LIMBII LUI VOLTAIRE

Cristian Sandache¹

S-a stins CONSTANTIN FROSIN (1952-2020), profesor universitar, unul dintre cei mai importanți cunoscători și traducători români ai limbii franceze. Opera lui este impresionantă: circa 40 de volume de autor, la care se pot adăuga alte 200 de volume, reprezentând traduceri din română în franceză și invers. A fost, totodată, un eseist interesant și un poet inspirat.

Se mișca aproape la fel de bine în spațiul lingvistic italian sau englez. Franța universitară și culturală îl cunoștea și îl aprecia la superlativ. I-au fost conferite distincții dintre cele mai reprezentative ale Hexagonului, în materie de lingvistică. Prin contrast, în România numele lui Constantin Frosin a rămas aproape necunoscut publicului larg. Aprecierile oficiale au fost cu mult mai palide, decât cele din Franța, Italia sau Marea Britanie. Originar din Vetrești-Herăstrău (județul Vrancea), Frosin a fost legat aproape întreaga sa viață de orașul Galați. A fost profesor în cadrul Universităților „Dunărea de Jos”, respectiv - „Danubius”, din urbea de la Dunăre. L-am cunoscut în perioada 2015-2017, pe vremea când eram cadru didactic al Universității „Danubius”. Am vorbit doar de câteva ori cu dânsul. Inițial nu mi-a plăcut. Mi s-a părut că este tipul de om care are răspuns la toate, atras de anumite scenarii cu iz conspiraționist, un personaj chiar arogant. Cu alte ocazii ne-am intersectat din nou și am reușit să-l studiez ceva mai bine. M-au frapat erudiția, rafinamentul de senior, melancolia

---

¹ Conferențiar universitar doctor.

mândră, asociată unei tristeți intense, care părea că-l învăluie cu o aură subtilă, dureroasă. Atunci am receptat latura umană a profesorului Frosin, vulnerabilitatea sa, pe care încerca să și-o mascheze, în spatele unei verticalități de aristocrat supraviețuitor din alte timpuri, unele în care fair-play-ul și valoarea reală erau apreciate după cum meritau. Cred că omul și intelectualul Constantin Frosin a plecat dincolo, profund decepționat de micimea etică și vulgaritatea dominantă, specifice unui prezent descurajant. În mod cert, nu a fost un om comod, emanând o autoritate naturală, o seninătate firească, izvorâtă din siguranța celui care este conștient de valoarea sa. Or, Constantin Frosin a fost cu adevărat o valoare intelectuală excepțională, un om cu care orice universitate de calibrul lumii s-ar fi putut mândri. Posibilități în acest sens, cred că a avut din plin. Știu însă că și-a iubit intens patria, dar a făcut-o în felul său, discret și eficace, slujind spiritul românesc și oferind mediilor literare occidentale (franceze, în special), posibilitatea de a cunoaște un număr important de opere ale unor scriitori români, tălmăciți de Frosin (cu talent inegalabil și profesionalism de orfevru), în limba lui Voltaire. Vom fi cu mult mai săraci de-acum înainte, dar paradoxul cumplit este că foarte puțini dintre noi vom conștientiza acest aspect esențial. Cultura de calitate, oamenii cu adevărat valoroși în domeniile lor, au din ce în ce mai puțin credit în România de azi. Devin antipatici, enervanți, iar dacă îndrăznesc să-și revendice drepturile- sunt chiar suspecti. Nu, Constantin Frosin nu a fost un arogant, ci- o conștiință lovită de o luciditate fără leac, care înțelegea și suferea sincer, pentru degradingolada axiologică neobișnuită, în care intrase societatea românească. El, însă, și-a făcut datoria în mod strălucit. Ca unul dintre ultimii mohicani, păzitori ai legilor Frumosului, Binelui, Valorii adevărate. Dumnezeu să-l așeze în ceata Dreptilor!